

VRCHLABÍ - KULTURNÍ SRDCE KRKONOŠ

Město Vrchlabí se svou bohatou historií řadí mezi významná kulturní česká místa, v některých ohledech je místem zcela jedinečným!

Na úvod zmiňme např. na počátku 17. století zde působící jednu z nejrespektovanějších varhanářských dílen v Evropě. Malířskou dílnu zde provozovali samotní řádoví bratři, především Ignaz a Gottfried Tauchmannové. Pro zdejší kraj měl zásadní význam vznik barokního kláštera svatého Augustina následovaný pozváním Augustiniánů hrabětem Václavem Morzinem a především jeho dlouholeté přátelství s italským hudebním skladatelem Antoniem Vivaldim, které dokládá četná oboustranná korespondence.

Právě toto přátelství, hudební a obecně kulturní velkorysost hraběte Morzina, kterou stvrzoval financováním mnoha hudebníků, pravděpodobně stála za skutečností, že právě jemu dedikoval Antonio Vivaldi svou sbírku 12 koncertů *Il cimento dell'armonia e dell'invenzione* z let 1723-1725, kde titul prvních čtyř je slavné Čtvero ročních dob.

Na počátku 20. století působilo ve Vrchlabí několik divadelních spolků, divadlo se hrálo na mnoha místech, filmy se promítaly kolem roku 1914 již i Střelnici a přesto všechny tehdejší kulturní adresy nestačily. V roce 1927 byla otevřena nová budova, které pozdější provozovatel dal název DeLi (Deutsche Lichtspielhaus). Promítalo se zde, provozoval se zde kabaret a další zábavní programy. Po válce zde již fungovalo pouze kino a i to bylo v roce 2010 uzavřeno.

Kulturní optimismus posledních let nás přivedl na myšlenku vrátit tuto zachovalou budovu ke společenskému využití obyvatel města Vrchlabí, četným turistům a přátel hor, ke kulturnímu účelu...

NEPŘEHLÉDNUTELNÝ ROZMACH AKTIVIT

Zájem obyvatel města Vrchlabí o kulturní program v posledních letech neustále roste. Počet abonentů divadelních představení je rok od roku vyšší (nárůst o více jak 100% od nástupu současného vedení do funkce, r. 2013), stoupá zájem náročného posluchače o koncerty klasické hudby, již tradičními se staly nedělení činoherní / loutkové či filmové pohádky, nebývalý zájem je o sborová vystoupení, nově se probouzí zájem o film, vyprodaná jsou vystoupení stávajících i bývalých žáků Základní umělecké školy Karla Halíře ve Vrchlabí, veliký divácký zájem je o představení vrchlabských ochotnických souborů a tak dále.

Oproti roku 2013, kdy Kulturní dům Střelnice neměl kromě příspěvku od zřizovatele žádného finančního partnera, dnes tito (v počtu cca 14 firem) přinášejí kolem 150 tis. Kč za sezonu.

Za pozornost také stojí několik čísel... v roce 2014 navštívilo Kulturní dům Střelnice přibližně 8 tis. návštěvníků, v roce 2018 to bylo již více jak 20 tis. O stovky vzrostl počet návštěvníků Vrchlabského hudebního léta v klášteře sv. Augustina, vyprodávané jsou ale i jednotlivé koncerty mimo festivalový rámec. Kulturní dům Střelnice provozuje v Česku největší konzultační středisko pro seniory Virtuální univerzity třetího věku a je sídlem několika volnočasových subjektů (folklor, foto, malba, joga, ochotnické divadlo a další).

KULTURNÍ SOUČASNOST

Současné vedení Kulturního domu Střelnice je přesto přesvědčeno, že další rozvoj je nezbytný. Prostory KD Střelnice jsou v mnoha ohledech pro umělecký provoz, přes všechny pozitivní výsledky minulých sezon, nevhodné. Celá škála zajímavých muzikálových, operetních, baletních, tanečních, divadelních, koncertních a jiných pořadů tak zůstává z technických důvodů pro Vrchlabí nedostupná. Úzké portály, nízké provaziště, nedostatečná hloubka jeviště, které je dále deformované rozvodovou skříní atd.

Hlavní problém je však „divácký servis“. Na tanečním sále se pro potřeby divadelního, koncertního, konferenčního provozu staví vždy a znovu hliníkové hlediště. Je poctivé uvést, že jeho pořízení v roce 2012 umožnilo následný divácký růst, který se podařilo zabránit tak v lepším případě možné kulturní stagnaci. Dlouhodobým řešením ale hliníková konstrukce není! Při vstupu na sál divák nevstupuje do vlídného prostoru, který jej vítá. Prvním viditelným prvkem je konstrukce, která nese poslední řady hlediště. Což jistě není ideální. Jelikož se hlediště montuje a demontuje, nejsou zde klasická divadelní sedadla. Diváci tedy nemají opěrky na ruce (problém již po hodině sezení, především u starších diváků), přenosné židle nemají sedáky s dostatečným polstrováním, na sál se po postavení hlediště vejdou maximálně tři vozičkáři, elevace je stupňovitá (á 20cm), se dvěma řadami židlí na stupni. Diváci v sudých řadách tak nejenže koukají do hlav divákům před nimi, ale opět starší návštěvníci mají problém i se systémem schodů hledištní elevace. Střelnici z důvodu ochrany památného stropu chybí centrální reflektory.

KULTURNÍ BUDOUCNOST

Městské divadlo Vrchlabí vznikne pro potřeby dnešní, ale především budoucích generací v původní budově Deutches Lichtspielhause z roku 1927, kde se převážně promítaly filmy a účinkoval zde kabaret. Budova tehdy doplnila ostatní existující kulturní instituce města (kulturní dům a další prostory, kde se tančilo, hrálo divadlo a promítaly filmy) a my jsme nyní přesvědčeni, že potřebujeme minimálně stejný počet kulturních objektů, jako naši předkové ve 30. letech 20. století.

Nově rekonstruovaná divadelní budova přinese nejen nové repertoárové možnosti, se zachováním všech vnitřních diváckých i hereckých dispozic. V nové budově bude samozřejmostí divácké pohodlí v divadelních měkkých vyklápěcích sedadlech, elevace bude řešena plynulým vyvýšením každé další řady. Prostor bude dokonale bezbariérový, rovněž v hledišti bude mnoho míst pro osoby ZTP. Technické zázemí bude dokonale skryté v zákulisí, místři zvuku a světla zůstanou ve stávající kabině v zadní části přízemí, takže zůstanou zachovány všechny původní lože, včetně těch na balkoně i výklopné přístavky! Jeviště bude doplněno orchestřištěm, novými divadelními tahy, velkoplošným plátnem a světelnou a zvukovou technikou. Kapacita sálu bude vyšší než je v současnosti v Kulturním domě Střelnice, což umožní zvát i umělce, kteří mají konkrétní kapacitu jako podmínku konání akce.

Nové prostory Městského divadla Vrchlabí obyvatelům města nabídnou:

- ☐ divadelní představení vyžadující větší parametry jeviště a technického zázemí
- ☐ slavnostní události / konference
- ☐ koncerty profesionálních i studentských orchestrů
- ☐ koncerty symfonických orchestrů a filharmonií
- ☐ kvalitní nástrojové vybavení (nový klavír pro velké prostory apod.)
- ☐ muzikálová představení
- ☐ divadla s náročnou scénografií
- ☐ přímé přenosy z metropolitní opery a dalších světových jevišť, přenosy koncertů aj.
- ☐ velkoplošné projekce pro potřeby města či velkých firem
- ☐ divadelní / hudební / filmové vícedenní festivaly

a v dalších prostorách budovy např.

- ☐ Vivaldiho komnaty mapující hudební přátelství hraběte Morzina s Antoniem Vivaldim
- ☐ hudebně historické vzdělávací prostory pro žáky a studenty ve Vivaldiho komnatách
- ☐ semináře, hudební besedy a setkání s herci, režiséry, dirigenty, sólisty tamtéž
- ☐ residenční umělecké dílny zahraničních i domácích umělců pro studenty a učitele
- ☐ a další možnosti ... např. city klub pro studenty, klubovna pro zahraniční zájezdy apod.

POKRAČUJÍCÍ TRADICE STŘELNICE

Kulturnímu domu Střelnice po otevření Městského divadla Vrchlabí zůstane řada nezastupitelných funkcí. Především je Střelnice tanečním sálem... je místem vzdělávání mladých lidí v oblasti společenského tance (všechny podzimní pátky), konají se zde kurzy tanců pro veřejnost a taneční revue vrchlabského DDM Pelíšek. Pravidelně se na Střelnici konají maturitní plesy (v poslední době přibývají i školy mimovrchlabské) a kompletně sem patří celá plesová sezona. Je patrný pozvolný návrat velkých vrchlabských společností k pořádání firemních večírků, kde je nezbytný taneční parket a rovný sál. Střelnice je místem konání akce Sportovec roku a další řady večerů. Za všechny zmiňme Mezinárodní dny seniorů, podnikové konference, schůze, prezentace, dětské taneční pořady, Mikulášské besídky, slavnostní školní akce... Na všech těchto akcích je vždy připravován sál se stoly a židlemi a existence nové budovy divadla (s elevací a pevně instalovanými sedadly) na konání těchto akcí nemá žádný vliv.

Ostatní menší prostory Kulturního domu Střelnice jsou postupně stále obsazenější... V podstatě nepřetržitě je využíván malý sál pro cca 40 lidí, atelier, klub Kotelna a další menší klubovny.

Jelikož každý rok přibude jedna či dvě nové aktivity, je předvídatelné, že Střelnice postupně opět převezme svou původní funkci - stane se místem pro různé spektrum společenských spolkových, zájmových aktivit, pro které je vnitřně sturkturována. Vedle existujících aktivit je i zde prostor pro další rozvoj. V současné době zde mají své sídlo folklórní soubor Horal a Horálek, foto skupina Spoušť, amatérský divadelní spolek Vlastík a zkouší zde nově také spolek Lipany. Probíhá zde Virtuální univerzita třetího věku, atelier pro amatérskou malbu a kresbu, konají se zde kurzy jogy pro seniory, besedy, přednášky, školení, a výuka cizích jazyků. Klub Kotelna vedle hudební produkce slouží i jako zkušebna mladých hudebníků.

V prostorách Střelnice se celoročně koná řada dalších jednorázových či pravidelně se opakujících akcí jak pro veřejnost tak pro uzavřené skupiny.

Naznačený výčet dokazuje, že již stávající aktivity jsou v podstatě neslučitelné s decentními a především technickými potřebami nutnými pro kvalitní divadelní a koncertní provoz. Dokládá ale, že Kulturní dům Střelnice bude v budoucnosti méně divadlem a koncertním sálem (k čemuž nemá řadu předpokladů), o to více bude opět společenským a spolkovým domem s velkou variabilitou prostorů a kvalitním technickým zázemím pro různé akce a to i organizovaných samotnými občany působících ve spolcích, popř. jednotlivci.

Kvalitní kultura ve městě s sebou nese ekonomický rozvoj, je na ní navázána celá řada dalších aktivit a především přispívá ke spokojenosti a štěstí obyvatel města.